

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-115-6
Administracja - 10-114-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 98 Rok II
GRODNO
środa 8 kwietnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

P
KINO
LA-CE
ulica Pocztowa Nr 4

Tajemnica latarni morskiej

Dramat w 6 aktach

W roli głównej **HANNI WEISE**

Zy'ko 3 dni
6 i 9 kwietnia

Kino
Saturn

Premjera w Niedziele

Benedykt Hertz

O polityce teatralnej

Uczynimy małą jedną przerywając w naszym artykule wyrażając nasze stanowisko w sprawie teatralnej aby dać miejsce nader charakterystycznemu zdaniu, które wygłasza głosny bajkopisarz i autor Czupurka, grałego w Reducie B. Hertz w „Kurjerze Wileńskim” z dnia 5 b. m. pod wyższym tytułem.

Autor rozpoczyna swój artykuł temi słowy:

„Z rozmaitych miast naszych (a między innymi i z Wilna) dochodzą wciąż głosy o teatralnych kłopotach magistratów. Nie umie sobie z tą sprawą poradzić Lwów, nie umie Łódź... Słychać o fatalnej go spodarce w Sosnowcu. Na kresach zachodnich bardzo porządne gmachy teatralne służą... dalszej germanizacji ludności, bo Niemcy tylko potrafią z nich należycie korzystać.”

Następnie autor czyni przegląd polityki Magistratu warszawskiego w sprawie teatru łącznie z operą a dalej powiada:

„Wszędzie bowiem — tak w stolicy, jak i na prowincji — do rządów miejskich podostawiali się ludzie, którzy wprawdzie deklamować potrafili o „świątyniach” sztuki, ale w głębi duszy nieco spronie do tych świątyni się odnoszą. Sztukę zasłaniają im aktorzy, a zwłaszcza aktorki, będące przedmiotem mniej lub więcej wstydliwego zgłoszenia, albo też mniej czy więcej bezwzględnej pożądliwości. Pierwsi tolerują teatr, bo trudno w XX wieku nie słyszeć, że uchodzi on za instytucję kulturalną. Ale, tylko tolerując, zatrudniają mu życie. Stąd owe podatki i bezwzględność w ich ściganiu; stąd owe armie urzędników, mające niby kontrolować i w ryzach trzymać niesforną i wątpliwie

normalną artystyczną rzeszę. Jeszcze gorsza jest druga kategoria miejskich opiekunów sceny. Panowie, szukający w teatrze przedewszystkiem garderób artystek, a chcący trafić do nich prawem gospodarzy miasta.

Ze zaś te dwie własne kategorie daje się łatwo odnaleźć prawie w każdej „komisji teatralnej, w której z reguły brak istotnych znawców i miłośników teatralnego przedsiębiorstwa i teatralnej sztuki — więc mamy wszędzie rezultaty opłakane. Rządzi ignoracja, komplikowana przez prywatę erotomanów i podejrzliwość mamulow moralności.

Jak daleko owa ignoracja sięga — wprost trudno uwierzyć.

Zmarły niedawno wicedyrektor opery warszawskiej, ś.p. Stanisław Bogucki, opowiadał mi, że warszawska komisja teatralna (dowodzona wówczas przez dyr. Ilskiego) zażądała, by dyrekcja angażowała śpiewaków nie dłużej, niż na 3 miesiące. Magistrackie głowy nie orętowały się, że rozporządzenie to oznacza przerwanie wszelkich prób, nie mówiąc już o tem, że kontrakty trzymiesięczne to zupełna dezorganizacja zespołu i exodus lepszych sił. Słowem — koniec opery stołecznej, reprezentacyjnej. W Poznaniu komisja teatralna zabroniła swego czasu wystawienia „Złotej Czapki” Słowackiego, bo... nie można pozwolić, by przez scenę przeciągata procesja. Długo również nie dawano tu grać „Moralności Pani Dulskiej”, uważając tę sztukę za... pornografię. Gdy w Łodzi był magistrat socjalistyczny, gospodarzący z jego ramienia w teatrze niejaki Gacki zakazał wystawienia „Judasza” Tetmajera, żądał natomiast grania utworu bezwartościowego artystycznie, bo w nim były kpinę z arcyb. Teodorowicza. Pra-

Skład Win i Wódek

I. ŁAPINA Grodno, Brygidzka 1

będzie otwarty bez przerwy do Wielkiej Soboty dn. 11 kwietnia do 3 pp. o czem zawiadamiam Sz. Publiczność z poważaniem I. ŁAPIN

wie wszędzie bywa na porządku dziennym wpychanie do teatru faworytek i wymuszanie ról dla nich, co powoduje intrygi i rozluźnia karność.

A cały ten „balagan”, wprowadzany przez niefortunne komisje miejskie, zwiększa jeszcze niudolny wybór dyrektorów. Wybór, dokonywany przez ludzi obcych sztuce, często prowadzi do gorszących omyłek. W r. 1921 spotkałem w Warszawie pewnego tancerza, znanego w kółkach artystycznych jako spe cjalista w tańczeniu „ojry”. Istotnie tańczył „ojrę” tak, jak pewno nikt w Polsce. Objechał też tą swoją „sztuką” Europę i Amerykę, zrobił dużo pieniędzy, choć — nie umiał pisać, a z czytaniem było nietęgo. Ten oto artysta oświadczył mi z dumą, że został dyrektorem jednego z teatrów propagandow. ch na Pomorzu (u nas miał być Sierkierzyński przyp. red.) Dyrekcja ta, oczy-

wicie, krótko trwała, ale wystarczająco długo, by teatr polski skom promitować. Jest to, rzecz prosta, lapsus wyjątkowo jaskrawy; ale gdy byśmy uczynili szczegółowy przegląd naszych dyrektorów prowincjonalnych, przekonaliśmy się, że aledwie paru ma odpowiednie kwalifikacje. A tymczasem jest dużo ludzi zupełnie na to stanowisko odpowiednich, którzy się jednak nie kwapią o nie, bo ich zniechęca zależność od miejskich komisji i ich samowolnych a niekompetentnych rządów.

Może tych kilka uwag i Wilnu się przyda?

Czy tylko Wilno? My ze swej strony dodajemy odnośnie grodzieńskich stosunków, że z naszego punktu widzenia na treść powyższego artykułu wyłączamy przedstawicieli społeczeństwa w komisji teatralnej.

(przyp. red.)

Wyrok w sprawie teatralnej

W dniu 6 b. m. Sędzia Pokoju I-go Okręgu rozpoznawał sprawę dyr. Skąpskiego przeciwko Zespołowi artystów sceny grodzieńskiej o samowolnie zajęcie teatru.

Do sprawy przyłączył się w imieniu Magistratu radaa prawnicy mec.

Nielubowicz w charakterze osoby trzeciej występując przeciwko Skąpskiemu.

Rozprawy trwały do godz. 11-tej wieczór poczem sąd oddalając szereg złóżonych przez stronę przeciwną eksepccji wydał wyrok mocą którego uznał stan posiadania przez Skąpskiego teatru za zakończony i postnowił wyeksmitować z nieprawnie zajętego lokalu.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

„CRESOVIA”

KRONIKA

Z s a d u

Dnia 31 marca r. b. Sąd Okręgowy w składzie Sędziów: Ilijina (przewodniczący), Matuszewicz i Komara przy udziale prokuratora Bagieńskiego rozpoznawszy sprawę Mejjera Bendersona oskarżonego o działalność antypaństwową (art. 129, część I, punkt I i II K. K. Sąd wyznosił wyrok skazający oskarżonego na trzy lata więzienia.

Wykłady

Koło Samopomocy Pracowników Miejskich w Grodnie urządza wykłady w sali posiedzeń Rady Miejskiej (gmach Magistratu).

1. Stylistyka Polska (obejmuje całość nauki języka Polskiego) (prof. Hanns) 2 godziny tygodniowo, w środy, 6—8 wiecz.

2. Nauka o Polsce (geografia i historia Polski) (prof. Gasperski) 3 godziny tygodniowo, we wtorek i soboty od g. 7—8 wiecz. i w niedzielę od 4—5 po południu.

3. Nauka o Samorządzie

4. Nauka o Państwie.

(Rozkład dalszych wykładów osobno później będzie podany).

Wejście 30 groszy dla członków Kola i ich rodzin, dla gości 50 gr. Goście chętnie i mile widziani!

Zatrucie

Dnia 6 b. m. o godz. 8 ej rana zmarł w szpitalu miejskim Samuel Rozenfeld wskutek zatrucia się alkoholem.

Grodno, dnia 26 marca 1925 r.
O D P I S.

Bieg Okrężny o puchar m. Grodna.

REGULAMIN.

Nazwa: Bieg nosi nazwę „doroczny bieg okrężny o puchar miasta Grodna z odpowiednią numeracją kolejności biegu.

Termin: Bieg odbywa się co roku, w ostatnią niedzielę kwietnia w Grodnie w terenie wybranym do tego celu przez K. S. Cresovia.

Długość biegu: Długość biegu w roku 1925 wynosi 2700 m. Trasa ta może być z biegiem czasu — w miarę ogólnego wyrobienia sportowego — powiększona do 5-ciu kilometrów.

Trasa biegu: Trasa biegu płaska bez przeszkód. Na rok 1925 ustanawia się następującą trasę: start na Placu Teatralnym w stronę ul. Grandzińskiej, dalej Grandzińska, drogą polną około domków oficerskich i Saperską z powrotem do Placu Teatralnego.

Uczestnictwo: W zawodach mogą brać udział w roku 1925 i niestowarzyszeni. W latach następnych decyzje K. S. Cresovia.

Zwycięstwo: Zwycięstwo odnosi ten z zawodników, który nie będąc przez sędziów zdyskwalifikowany pierwszy przerwie taśmę piersią.

Nagroda: Nagrodę, stanowi srebrny puchar wędrowny, dar miasta Grodna oraz 5 żetonów dla zawodników którzy zajęli pięć pierwszych miejsc. Puchar po trzykrotnym kolejnym zdobyciu przechodzi na własność zdobywcy. Do trzecikrotnego zdobycia puchar zostaje w K. S. Cresovia. Niezależnie od tego mogą być rozdane i inne ofiarowane nagrody.

Dyskwalifikacja: Zawodnik ulega dyskwalifikacji za:

- a) start przed strzałem
- b) zejście z trasy poza kordon cyklistów
- c) przecięcie zawodnikowi drogi nie wyprzedzwszy go o trzy kroki
- d) rozmyślne przeszkadzanie w biegu.

Świadekto zdrowia: W zawodach mogą brać udział jedynie zawodnicy uznani za zdolnych do biegu przez lekarza przed zawodami. Kluby dla swych zawodników przy zgłaszaniu załączają świadectwa lekarskie.

Termin biegu: Dokładny termin biegu, ogłoszeń i wpisowego, będą ogłoszone w miejsowych dziennikach i dziennikach sportowych na 30 dni przed zawodami.

Sekretarz (—) Pryszcz.

Prezes: (—) Higier.

Nasza redakcja przeznaczyła jako nagrodę figurkę brązową lekko-atlety do dyspozycji klubu sportowego „Cresovia”.

Odgłosy z prowincji

L u n n a

Brak niektórych organizacji dotkliwie odczuwali rolnicy pobliskich wsi naszej gminy, ale nie umieli na to sobie poradzić. Nie dlatego, że zbywało na dobrych chęciach, a poprostu nie było komu zapoczątkować — dodać bodźca. I oto staraniem p. Wł. Ossowskiego, sekretarza Z. O. W. w Grodnie, zostały założone w bardzo krótkim czasie, gdyż w przeciągu kilku godzin, Kasa Spółdzielcza w Lunnie i Kółko Rolnicze „Rolnik” w Żyliczach gm. Lunnia.

Dwie tak ważne i niezbędne placówki w naszej gminie zasługują na uwagę, gdyż otwierając kredyty, tak niezbędne dla rolników, uwalniają ich od wyzyskiwania przez dyskontów, którzy pobierali znaczne procenta. Oby za przykładem m. Lunny poszły inne gminy i zrozumiały nareszcie, że potrafimy uchronić się od wyzyskiwania i przy dobrych chęciach sami sobie zaradzić.

Na zgromadzeniu założycielskim było obecnych około 30 osób z pomiędzy których wybrano Radę Nadzorczą, do której weszli: pp. Ks. pr. Z. Worotyńiec, Ks. pr. A. Kaliszewicz, Dr. M. Malygin — jako przewodniczący, J. Szwed — zastępca, Beldowski — sekretarz, A. Rudkowski, J. Wjezel, J. Łuka, Kliks H. i A. Szostak. Do Zarządu: pp. K. Szczyrski jako przewodniczący, St. Prośniński — zastępca i F. Szurowski — sekretarz.

Do Kółka Rolniczego „Rolnik”: pp. H. Kliks, Nowicki i Fr. Szurowski. Tak się dziwnie złożyło, że jakoby na uzasadnienie tego, iż gospodarka racjonalna jest konieczną dla każdego rolnika, w tymże dniu p. Bejnar agronom Sejmiku Grodzieńskiego wygłosił bardzo pouczający odczyt o „Hodowli Krów” a także udzielił wiele innych cennych wskazówek jak: stosowanie sztucznych nawozów, uprawianie niektórych roślin okopowych i t. p. Dobrze by było, gdyby do naszych głuchych prowincji, częściej zaglądali tacy ludzie, niósący kulturę i widzę wówczas mogliśmy się spodziewać lepszej przyszłości w dziedzinie rolnictwa.

Widz.

Każdy może się stać wykształconym człowiekiem

Nowa metoda nauki przez korespondencję

w DDMU — SZYBKO — TANIO

Szkola powszechna, średnia, kursy fachowe.

Poleca dla kandydatów do egzaminów państwowych.

Prospekty darmo!

Powszechny uniwersytet korespondencyjny, Warszawa — Chmielna 33 5.

Zgubiono książeczkę wojskową, wydana przez P.K.U. Grodno na imię Ilera Alkona 1—3

Lekcji muzyki udzielam b. tanio wiadomość w redakcji „Nadnieńskiego Kurjera”.

Sprzedaz dla wszystkich Hurt i Detal

Dyrekcja Wojskowej Spółdzielni O. K. III polara uważa sklepy, także Spółdzielni przy ulicy Piłsudskiego, Bankowej (obecnie przeniesiony do nowego lokalu) Saperskiej, Dominikańskiej i nowo otwarty przy ul. Magistrackiej (gmach Magistratu).

Wszystkie sklepy zaopatrzone są w bogaty asortyment towarów świętecznych. Wędliny czysto wieprzowe z własnej wytwórni.

Nadszedł nowy transport oryginalnych win węgierskich, francuskich, hiszpańskich i włoskich. Duży wybór miodów i win krajowych.

Dla członków otrzymano na święta do rozdania wódki i likieru.

Wszystkie towary najlepszej jakości po cenach niższych od rynkowych.

Przed świętami otwarty zostanie nowy sklep przy ulicy Dominikańskiej 23.

Oddział hurtowy przy ul. Piłsudskiego sprzedaje dla wszystkich udzielając kredytu wekslowego.

Na święta wielkanocne

Wina, Wódki, Likieru, Koniaki i Rummy
pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych

są do nabycia

w nowo utworzonym sklepie win i wódek
przy ul. Pocztovej Nr. 12

po cenach przystępnych

Uwaga: Sklep będzie otwarty bez przerwy do Wielkiej Soboty do godz. 3 pp.

3—7

Tylko 8 dni

Na Święta Wielkanocne

Tylko 8 dni

od 1-go do 8-go Kwietnia

Wielka wyprzedaż Przedświąteczna

w sklepach firmy

Piacówka

przy ul. Dominikańskiej 28 i Pocztovej 6

Ceny niższe od 10% do 30%

Tylko 8 dni

Spieszcie korzystać z okazji!

Tylko 8 dni

Dom Handl. „LECH”

Pocztowa № 1

zawiedamiamy swą Sz. klientelę, że nadszedł duży transport materiałów męskich:

Garniturowych, Spodniowych, Smokingowych i Frakowych oraz całkowity asortyment towarów Żyrardowskich białych, serwet i obrusów.

Dział mebli został bogato uzupełniony meblami z własnej wytwórni.

Obejście i sprawdzenie cen nie obowiązuje do kupna